

Statistica educației

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția generală statistică socială și demografie

Secția statistică educației, științei și culturii

1.2. Persoana de contact

Larisa Chirița, consultant principal

tel.: 022 21 08 57; 067770862

e-mail: larisa.chirita@statistica.gov.md

Natalia Roșca, consultant superior

tel.: 022 73 54 45; 067770860

e-mail: natalia.coroi@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

02.03.2021

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

02.03.2021

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Cercetările statistice din domeniul educației formale asigură informațiile necesare pentru descrierea stării de funcționare și a nivelului de performanță a sistemului educațional, realizat prin instituțiile abilitate conform Codului Educației să organizeze și să desfășoare programe formale de învățământ. Rezultatele cercetărilor statistice permit analiza evoluțiilor în domeniul educației în spațiu și în timp, asigurând date comparabile la nivel național și internațional utilizatorilor implicați în definirea, implementarea și evaluarea politicilor educaționale.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Sistem de educație – ansamblul instituțiilor și organizațiilor (educaționale, economice, politice, științifice, culturale, obștești), precum și al comunităților (familie, popor, națiune, grupuri profesionale, mass-media) care, în mod direct sau indirect, explicit sau implicit, realizează funcții educaționale, asigurând procesul de formare și dezvoltare a personalității în cadrul educației formale, nonformale și informale.

Educație formală – ansamblul acțiunilor didactice și pedagogice proiectate instituțional prin structuri organizate sistemic, pe niveluri și cicluri de studii, în cadrul unui proces de instruire realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu.

Nivelurile de educație reprezintă un set ordonat care grupează programele de educație în raport cu cunoștințele, abilitățile și competențele pe care fiecare program este conceput să le ofere.

Populația de vârstă școlară – reprezintă populația din grupa de vârstă teoretică corespunzătoare unui anumit nivel de educație, așa cum este indicat de vârsta teoretică de intrare și durată.

Absolvent este persoana care, în cursul anului de studii de referință a finalizat cu succes un program de educație.

Personalul didactic – reprezintă persoanele fizice care sunt angajate în sistemul de învățământ și predau în cadrul procesului educațional și de instruire (cu normă întreagă și parțială). Fiecare cadru didactic se înregistrează o singură dată, numai în instituția de învățământ la care are funcția de bază.

Rata brută de cuprindere – reprezintă numărul total de copii/elevi/studenți cuprinși într-un anumit nivel educațional, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația de vârstă școlară oficială corespunzătoare aceluiasi nivel educațional.

Rata brută de cuprindere în învățământul terțiar – reprezintă numărul total de studenți din învățământul terțiar, indiferent de vârstă, exprimat ca procent din populația din grupa de vârstă de 5 ani imediat după învățământul secundar Ciclul II (liceal).

Rata netă de cuprindere – reprezintă numărul copiilor/elevilor/studenților din grupa de vârstă oficială corespunzătoare unui anumit nivel educațional, cuprinși în nivelul educațional dat, ca raport procentual din populația corespunzătoare.

Rata specifică de cuprindere pe vârste – reprezintă numărul copiilor/elevilor/studenților de o anumită vârstă, cuprinși în instituțiile de învățământ la toate nivelurile de educație, ca raport procentual din totalul populației de aceeași vârstă.

Raportul elev-cadru didactic – se referă la numărul mediu de elevi pe cadru didactic la fiecare nivel educațional (învățământ preșcolar, primar, secundar ciclul I și ciclul II) într-un anumit an de studii.

Rata de tranziție în învățământul secundar ciclul I (gimnazial) – reprezintă numărul de noi admiși în primul an al învățământului gimnazial într-un anumit an de studii, exprimat ca raport procentual din numărul de elevi înscriși în ultimul an al învățământului primar din anul de studii anterior.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute: numărul copiilor/elevilor/studenților sunt prezentate în persoane/mii persoane.

Indicatori relativi în %: rata de cuprindere.

3.2.3. Formula de calcul

1. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar:

$$RBC_{tpr} = \frac{E_{tpr}}{P_{tpr}} * 100$$

unde:

RBC_{tpr} – rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar, în anul t;

E_{tpr} – numărul total al copiilor cuprinși în învățământul preșcolar, indiferent de vârstă, în anul t;

P_{tv} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar (3-6 ani), în anul t.

2. Rata brută de cuprindere în învățământul primar:

$$RBC_{tp} = \frac{E_{tp}}{P_{tp}} * 100$$

unde:

RBC_{tp} – rata brută de cuprindere în învățământul primar, în anul de studii t;

E_{tp} – numărul total al elevilor cuprinși în învățământul primar, indiferent de vârstă, în anul de studii t;

P_{tv} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului primar (7-10 ani), în anul de studii t.

3. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial:

$$RBC_{tg} = \frac{E_{tg}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RBC_{tg} – rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial, în anul de studii t;

E_{tg} – numărul total al elevilor cuprinși în învățământul gimnazial, indiferent de vârstă, în anul de studii t;

P_{tv} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului gimnazial (11-15 ani), în anul de studii t.

4. Rata netă de cuprindere în învățământul preșcolar:

$$RNC_{tpr} = \frac{E_{tpr}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RNC_{tpr} – rata netă de cuprindere în învățământul preșcolar în anul t;

E_{tpr} – numărul elevilor din grupa de vârstă v, oficială corespunzătoare învățământului preșcolar (3-6 ani), cuprinși în acesta, în anul t;

P_{tv} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar (3-6 ani), în anul t.

5. Rata netă de cuprindere în învățământul primar:

$$RNC_{tp} = \frac{E_{tp}}{P_{tp}} * 100$$

unde:

RNC_{tp} – rata netă de cuprindere școlară în învățământul primar în anul de studii t;

E_{tp} – numărul elevilor din grupa de vârstă v, oficială corespunzătoare învățământului primar (7-10 ani), cuprinși în acesta, în anul de studii t;

P_{tp} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului primar (7-10 ani), în anul de studii t.

6. Rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial:

$$RNC_{tg} = \frac{E_{tvg}}{P_{tvg}} * 100$$

unde:

RNC_{tg} – rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial în anul de studii t;

E_{tvg} – numărul elevilor din grupa de vârstă v, oficială corespunzătoare învățământului gimnazial (11-15 ani), cuprinși în acesta, în anul de studii t;

P_{tvg} – populația totală din grupa de vârstă v, grupă de vârstă oficială corespunzătoare învățământului gimnazial (11-15 ani), în anul de studii t.

7. Rata specifică de cuprindere pe vârste:

$$RC_{tv} = \frac{E_{tv}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RC_{tv} – rata de cuprindere a unei anumite vârste/grupă de vârstă v, în anul de studii t;

E_{tv} – numărul elevilor/studenților de vârstă/grupă de vârstă v, cuprinși în instituțiile de învățământ, indiferent de nivelul educațional, în anul de studii t;

P_{tv} – populația totală de vârstă/grupă de vârstă v, în anul de studii t.

De exemplu, rata de cuprindere școlară pentru vârsta de 7 ani se calculează după formula:

$$RC_{t7} = \frac{E_{t7}}{P_{t7}} * 100$$

unde:

RC_{t7} – rata de cuprindere specifică vârstei de 7 ani, în anul de studii t ;
 E_{t7} – numărul de copii/elevi în vârstă de 7 ani, cuprinși în învățământ, indiferent de nivelul educațional, în anul de studii t ;
 P_{t7} – populația totală în vârstă de 7 ani, în anul de studii t .

8. Raportul elev-cadru didactic:

$$NCD_{th} = \frac{N_{th}}{CD_{th}}$$

unde:

NCD_{th} – numărul de elevi ce revine la un cadru didactic, în anul de studii t , în nivelul de educație h ;

N_{th} – numărul total de elevi înscriși în anul de studii t , în nivelul de educație h ;

CD_{th} – numărul total de cadre didactice care desfășoară activitate didactică în anul de studii t , în nivelul de educație h .

h – reprezintă un anumit nivel educațional, conform clasificării ISCED 2011.

Acest indicator poate fi calculat pentru nivelurile 0-3.

9. Rata de tranziție în învățământul gimnazial:

$$RT_{th,h+1} = [(E_{t+1,h+1,1} - R_{t+1,h+1,1}) / E_{th,f}] * 100$$

unde:

$RT_{th,h+1}$ – rata de tranziție de la învățământul primar h la învățământul gimnazial $h+1$, în anul de studii t ;

$E_{t+1,h+1,1}$ – numărul elevilor admiși în prima clasă a învățământului gimnazial $h+1$ (clasa a V-a) în anul de studii $t+1$;

$R_{t+1,h+1,1}$ – numărul elevilor care repetă prima clasă a învățământului gimnazial $h+1$ (clasa a V-a) în anul de studii $t+1$;

$E_{th,f}$ – numărul elevilor cuprinși în ultima clasă a învățământului primar h (clasa a IV-a) în anul de studii t .

Notă: Până în anul 2014, pentru toate calculele s-a utilizat *populația stabilă* la început de an, iar din 2014 – *populația cu reședință obișnuită*.

3.3. Clasificările utilizate

Nivelul educațional: Clasificarea Programelor Educaționale din Republica Moldova, armonizată cu standardul respectiv internațional ISCED-2011

Activitatea economică: Clasificarea Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004. Ediția 2005.

Începând cu anul 2013 este implementată în practică versiunea nouă a Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), armonizat integral cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE Rev.2).

Forme de proprietate: Clasificatorul formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Domeniile de pregătire:

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, HG nr. 425 din 03.07.2015

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, HG nr. 853 din 14.12.2015

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, HG nr. 482 din 28.06.2017.

3.4. Sfera de cuprindere
3.4.1. Acoperirea sectorială
Cercetările statistice din domeniul educației formale acoperă toate unitățile cu personalitate juridică, indiferent de forma de proprietate, care desfășoară activitatea 85 „Învățământ”- ca activitate principală, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2).
3.4.2. Populația statistică
În domeniul educației formale se realizează cercetări statistice cu un caracter exhaustiv, cuprinzând toate unitățile de învățământ, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a acestora.
3.4.3. Geografică
Cercetările statistice din domeniul educației nu cuprind instituțiile de învățământ situate în partea stângă a r. Nistru și mun. Bender, cu excepția a 6 instituții situate pe acest teritoriu, care se află în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.
3.4.4. Temporală
Seriile de timp pentru principalii indicatori sunt disponibile începând cu anul 1997.
3.5. Nivelul de dezagregare
<p>Datele rezultate din cercetările statistice din domeniul educației formale sunt <u>dezagregate</u> după:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ grupe de vârstă ▪ sexe ▪ medii ▪ nivel de instruire ▪ tipuri de instituții ▪ regiuni economice de dezvoltare (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia) ▪ forme de proprietate <p><u>Restricții:</u> În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială, diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.</p>
3.6. Periodicitatea diseminării
Anuală
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Anual – luna decembrie
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare
3.9. Perioada de referință
Anul de studii

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
<p>Sunt utilizate cercetări statistice, care vizează următorii indicatori:</p> <p><i>Cercetarea statistică nr.85-edu „Activitatea instituțiilor de educație timpurie”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grupe și locuri la sfârșitul anului de raportare; - Copii înscriși pe vârste, sexe, grupe, după limba de educație; - Personalul încadrat pe categorii de personal, după modul de încadrare și nivelul de instruire; - Personalul de conducere și didactic pe grupe de vârstă și sexe; - Personalul de conducere și didactic după vechimea în munca pedagogică; - Săli destinate procesului educativ; <p><i>Cercetarea statistică nr.1-edu „Activitatea instituțiilor de învățământ primar și secundar general”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevi înscriși pe clase, vârste și sexe;

- Numărul elevilor, inclusiv fete înscrise în clasa I, care au participat la programe de educație preșcolară;
- Elevi conform limbii de predare;
- Elevi înscriși după studiul limbilor moderne;
- Absolvenți pe clase și vârste;
- Săli destinate procesului educativ;
- Calculatoare (PC) utilizate în procesul de învățământ și în administrație, inclusiv calculatoare conectate în rețea și la Internet;

Cercetarea statistică nr.83-edu „Personalul încadrat în instituțiile de învățământ primar și secundar general”

- Personalul didactic pe categorii de personal, nivel de instruire și vechime în munca pedagogică, grupe de vârstă;
- Cadre didactice nou angajate.

Cercetarea statistică nr.2 - edu „Activitatea instituțiilor de învățământ profesional tehnic secundar”

- Elevi înscriși pe meserii, grupe de vârstă și sexe;
- Absolvenți pe meserii, grupe de vârstă și sexe;
- Personalul încadrat pe categorii de personal;

Cercetarea statistică nr.3 - edu „Activitatea instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar”

- Elevi înscriși pe specialități, grupe de vârstă și sexe;
- Absolvenți pe specialități, grupe de vârstă și sexe;
- Personalul încadrat pe categorii de personal;

Cercetarea statistică nr.4 - edu „Activitatea instituțiilor de învățământ superior”

- Studenți înscriși pe programe de studii, specialități, grupe de vârstă și sexe;
- Absolvenți pe programe de studii, pe specialități, grupe de vârstă și sexe;
- Personalul științifico-didactic pe sexe;

4.1.2. Surse administrative

Datele Ministerului Finanțelor privind cheltuielile pentru învățământ din bugetul public național.

Hotărârile anuale ale Guvernului Republicii Moldova privind planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii și specialități.

4.1.3. Estimări

Cheltuieli pe niveluri educaționale.

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Odată cu apariția instituțiilor cu forma de proprietate privată și străină (1995) începe colectarea datelor dezagregate pe forme de proprietate, fiind inițiată și colectarea datelor privind studiile în bază de contract. Începând cu anul 2011 sunt calculați indicatorii care caracterizează participarea în procesul de educație: rata brută și netă de cuprindere în învățământ, gradul de cuprindere în învățământ, rata elev/profesor, etc.

În anul 2002 în cadrul programului TACIS a fost elaborată Clasificarea Națională a Programelor Educaționale MoldCED conform ISCED-1997. Începând cu anul 2004 sunt disponibile date privind numărul elevilor din învățământul primar și secundar general dezagregat pe sexe, clase și vârste, iar referitor la învățământul secundar profesional – absolvenți pe sexe și specialități.

Pînă în anul 2008 procesul de colectare a datelor privind învățământul preșcolar, primar și secundar general a fost coordonat de către Biroul Național de Statistică și Ministerul Educației. Pe de o parte, Ministerul Educației, prin intermediul secțiilor (direcțiilor) teritoriale de învățământ, tineret și sport colecta rapoartele statistice de la instituțiile de învățământ din subordinea sa, care ulterior erau transmise pentru centralizare în adresa Biroului Național de Statistică. Pe de altă parte, Biroul Național de Statistică prin intermediul organelor teritoriale de statistică, colecta informația ce ține de instituțiile nestatale și cele din subordinea altor ministere. În cazul învățământului secundar profesional, mediu de specialitate și

superior procesul de colectare a fost și în prezent este coordonat de către Biroul Național de Statistică. Începând cu anul 2009 informația statistică vizînd statistica educației (toate nivelurile de educație) se colectează în exclusivitate de către Biroul Național de Statistică.
4.2.2. Unitatea statistică
Unitatea de cercetare este unitatea (instituția) de învățămînt, care este organizată și funcționează în baza cadrului juridic stabilit de Codul Educației al Republicii Moldova (Nr. 152 din 17.07.2014). Instituțiile de învățămînt sînt supuse evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățămînt profesional tehnic, superior în conformitate cu cadru normativ național și european (recomandările internaționale) din domeniu (HG nr.616 din 18.05.2016).
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Numărul unităților cercetate include toate unitățile de învățămînt din fiecare nivel educațional, indiferent de forma de proprietate, publică sau privată, ori mediul de reședință, urban sau rural.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Anuală
4.2.5. Colectarea datelor
Înregistrarea datelor în chestionarele cercetărilor statistice din domeniul educației se realizează de către persoanele desemnate din partea unităților (instituțiilor) de învățămînt. Chestionarele se completează conform precizărilor metodologice corespunzătoare. Colectarea rapoartelor statistice vizînd educația timpurie, învățămîntul primar, secundar general și profesional tehnic secundar se efectuează prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de învățămînt tineret și sport și direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică, care ulterior expediază rapoartele statistice în adresa BNS pentru procesare și generalizare. Rapoartele statistice privind activitatea instituțiilor de învățămînt profesional tehnic postsecundar și superior sunt colectate nemijlocit de către BNS.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sînt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date. Condițiile de control logic la nivel de chestionar au ca scop: urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele/răspunsurile diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, eliminarea unor răspunsuri aberante sau ilogice. Prin condițiile de verificare a integrității se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din nomenclator cu cele completate cu date, asigurarea cuprinderii tuturor unităților raportoare etc.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației din chestionarele prezentate de către unitățile (instituțiile) de învățămînt.
4.3.3. Ajustările
Nu este aplicabil
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Nu este aplicabil

4.4.2. Erori de eșantionare

Nu este aplicabil

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Metodologia de elaborare a indicatorilor în domeniul educației este parțial armonizată la metodologia elaborată de către UNESCO.

5.2. Comparabilitatea în timp

Începând cu anul de studii 2004/2005 au fost efectuate schimbări în rapoartele statistice în procesul cărora au fost introduși un șir de indicatori, care anterior nu erau disponibili: numărul elevilor pe clase și vârste, numărul de calculatoare, profilul de studii, etc.

5.3. Coerența cu alte statistici

Nu este aplicabil

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sânt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sânt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice.”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS
www.statistica.gov.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.

- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sînt publicate pe pagina oficială a BNS:

<http://www.statistica.gov.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a comunicatelor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind educația:

- Culegerea „Educația în Republica Moldova” - publicație anuală detaliată ce conține informații referitor la numărul de copii/elevi/studenți, personalul didactic, nivel educațional, evoluția în timp a principalilor indicatori ai educației, precum și unii indicatori pentru alte țări;
- alte publicații statistice: Anuarul statistic; Breviarul statistic; Femei și Bărbați în Republica Moldova, Copiii Moldovei; note informative anuale; etc.

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md, rubrica Produse și servicii / Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hîrtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Seriile de timp privind Educația sunt plasate pe:

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.md>, domeniul *Statistica socială / Învățământ*
- **Pagina oficială** a BNS: www.statistica.gov.md, rubrica *Statistici pe domenii / Statistica socială / Învățământ și Știință*.

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare UNESCO:

1. Elevi și profesori (ISCED 0-4)
2. Cheltuieli pentru educație (ISCED 0-8)
3. Studenți și profesori (ISCED 5-8)
4. Programele educaționale naționale

Chestionarele CSI.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Metadate (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de date UNESCO	http://stats.uis.unesco.org/unesco/ReportFolders/ReportFolders.aspx